

פְּטִיָּה (פּיוטֵר) פְּתָאחַ הַמִּפְגֵּשׁ עִם הַשָּׁגֵב סוּכַם בְּתַחֲרֵי חֲרִיזָה

חֲמִישָׁה שִׁירִים

הַקִּדְשָׁה

רַעַל-אֵלִים, אַחֲוֵתִי, שְׁתִּיתִי בְּלִילָה רַם
וְהֵייתִי כְּמוֹהֶם — זָחוּחַ, דָּלוּק, מֵיתֵר

הַתְּעַלִּיתִי בְּגַעַשׁ-מְחֹל כְּמִשְׁלִיךְ הַסֵּלָם
וְגִדְשֵׁי הָאֶקְסֶטְטִי הִיָּה לִי בְּמִקּוֹם גְּאֻלָּה

הַשְׁתַּכַּחוּ מִלְּבִי דְמוּיֵי אַחֲרִית וְרֵאשִׁית
וְחִדְלָה מוֹעֶקֶת הַכְּמִיָּה לְמַגַּע אֲנוּשֵׁי

סְנַטִּימְנַט סְנַטִּימְנַט נִקְצְעוּ כְּסוֹפֵי הַבְּרִידוֹת
כְּשֶׁכְּבִי הַלֵּכֵב הַמִּשְׁחִיזוּ רְקוּדוֹ הַיִּקְוֹר

הַרְצוֹן וְהַעֲנָג, הַחֲלֻטִּיתִי, עֲצָמָה אַחַת
וַיְהִירֵתִי בְּגוֹף-זְקוּקִי לְגִלְמָה לְעַד

כִּי אֲמַנֵּם סִימוּלְצִיָּה, אֵךְ הָאֵלְמוֹת נֶשֶׁק לְשִׁפְתֵי
וְחֲצִבְתִּי בְּנִצָּח מוֹצֵק מְסֻלּוֹת בְּרִכּוֹתִי,
כְּשִׁחִילוֹת הַתְּפֹאֶרֶת הַגִּיעוּ לְקַחַת אוֹתִי
וְהֵייתִי עוֹד חַי

חָגָה בְּהוֹרָה סְבִיבֵי קְרִבְתָּם הַמְּהִירָה —
אֲצָה סְפִירְלָה זוֹהֶרֶת לְרוֹם הַנּוֹרָא

במסלול־תְּלֹאבוֹת פְּאֵתוֹנִי נִגְרַרְתִּי מֵעַל
רְקִיעִים וְלִילוֹת וְגוֹפֵי הַרוֹקֵד בְּגִלְגֹל

אֵינְטֵנְסִיבִי מִשָּׂאת וּלְגַמְרִי "שֶׁרֶק לֹא יִפְסִיק!"
עַד שֶׁתֵּם בִּי הַרְעַל (וְאֵת לֹא הִיִּית) וְצַעֲקָתִי — מִסְפִּיק!

וְקֹרֶסָה בִּי שְׁדֵרֶת־הַנְּבִיעָה וּפְרָצָה אֵיבָרֵי וְנִגְרָה
בְּמָטָר שֶׁל דְּמָעוֹת, לָבָה, כִּיחַ וּדְב־שֶׁ־הַשִּׁירָה

זְקוּקִי בְנִחִיתָה — טְרִילְיוֹנֵי רְסִיסִים כּוֹאֲבִים
מֶרְסֵק וְאָשֵׁם — הַתְּעוֹרְרָתִי בְּתֵל־אָבִיב

הַמִּפְגָּשׁ עִם הַשְּׂגָב סִכָּם בְּטַחֲוֹרֵי חֲרִינָה,
כְּמֶרְטִירְדוּם טַפֵּל הַשְּׁתָרֵשׁ בְּלִשׁוֹנֵי מָאֵז —
כְּסִגְלָה אֵימָה וּכְכֹרַח לְשֵׁאת בְּרִכְתּוֹ
בְּצֵלָם דְּלוּק, אַחֹתִי, וּבְלֵב מְשָׁחוּ

תשע שורות

אוֹתָה הָאֲחַת, אֱלוֹהִים, אוֹתָה הָאֲחַת!

מֵעוֹלָם לֹא יְכַלְתִּי לְחַשֵּׁב שְׂאֲרָאָה אוֹתָה שׁוֹב

לְעַד בְּאוֹתָה הַשְּׁנִיָּה אוּ לְעַד מֵעַתָּה

גוֹף־זְקוּקִים חֲלוּנֵי — אֲנִי לֹא מֵאֲמִין!

חֲמֵר זְחוּחַ בְּז־אֲצַבֵּעַ, בְּנ־תּוֹסֶפֶתוֹן

חֲד־קָרָן וְדוּכִיפַת — בְּחִי, שְׁגִיהֵם!

זרע בן־יָלֵד, שְׁמַעַת אֹתִי, חֹזֵר!

יְלֵד־חֶתֶן: תָּמִיד וּמִיָּד, תָּמִיד וּמִיָּד

אוֹתָהּ הָאֲחֵת, אֱלֹהִים, אוֹתָהּ הָאֲחֵת!

מתוך מנדלשטם¹

— לֹא בְּרֶךְ הַפְּרָךְ — קִמְחֵי מִלְּבָן —

עֲפָרֵי אָשִׁיב לְאֲדָמָה —

רְצוֹנִי הוּא שֶׁהַגּוֹף הַשֵּׁחַ בְּכֶבֶד

יִהְיֶה רְחוּב וּמְדִינָה:

חֲלִיּוֹת שֶׁל גּוֹף חָרוּךְ — הֲלֹא הֵן

הַתְּפֹשְׁטוֹת מוֹדַעַת לְעֲצָמָה.

יָרֵק עֵז, תְּשׁוּאוֹת עֲלֵי־הַמַּחַט,

עֲטֹרוֹת בְּעֵמֶק שֶׁל בָּאָר,

אֵל עֵינַם שֶׁעַל מִתְקוֹן־תְּמוֹתָהּ מִנַּחַת

זְמַן חַיִּים יָקָר נִשְׁאָב, עוֹבֵר —

חֲשׂוּקִים דְּגוּלִּים, עֲלֵי־הַמַּחַט,

אוֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת קְלוּעוֹת בְּזֶר.

צְעֵרוּ הַטִּירוֹנִים — צִנֹּם לְלֶכֶת

לְעֵבֶד שָׁמַיִם בְּקִשְׁיָם,

חֵיל רְגָלִים נִשָּׂא אֶתוֹ בְּשִׁקֵּט

אֶת רוֹבְיוֹ כְּסִימְנֵי קְרִיאָה.

וְאֵלֶּפֶי הַתּוֹתָחִים אִתָּם בְּרֶךְ —

תְּכַלֵּת וְעֶרְמוֹן אִישׁוֹנֵיהֶם —

אֲנָשִׁים הִלְכוּ — אִישׁ־אִישׁ, "כֵּלָם" בְּלֵי סֹדֵר —

מִי יִמְשִׁיךְ מִפֶּה אַחֲרֵיהֶם?

¹ שיר זה מופיע במקור ללא כותרת בספרו האחרון של אוסיפ מנדלשטם, "מחברות וורנוי". השיר חותם את הראשונה מבין שלוש המחברות, והוא מתוארך: 21 ביוני 1935 — 30 במאי 1936.

בשכיבה

.1

לְמַזְעַר אֶת הַנְּזָקִים, לְמַנַּע אִי־נְעִימוֹת —
מָה עוֹד?

לְהַרְגִיעַ אֶת הַרוּחוֹת,
לְשַׁכֵּב פְּרָקָדוֹן, לְכַסּוֹת פְּנִים בְּאָרִיג —

שֵׁן, גְּבוּר!

מִירְכָאוֹת וְגִרְשִׁים,
גְּחִילֵי לַיִת וּמוֹלֵקוּלוֹת

מִסְבִּיבָה בְּמִשְׁמֵר שְׁקֵט

וְהַמִּים —

הַמִּים זְרוּעֵי־כּוֹכָבִים נֶעְצְרוּ

(לְדַמְּנֵן אֶת עַמְקֵם הַחַי,
לְהֵאֵט אֶת הַדִּפְקָה, לְסִלְחָה,
לְסִגְרָה מֵעִגְלָה)

הַמְגֵן וְהַחֲרֵב צָפִים,

אֵךְ הָאֵשׁ וְהַסֶּפֶר
הוֹלְכִים אֶל הַקְּרָקְעִית בְּתוֹדָה.

2. לילה בירדנית

שְׁלוֹם דְּגִנְיָה א'!
שְׁלוֹם בֵּית-אֶל-ג'וֹז!
שְׁלוֹם דְּגִנְיָה ב'!
מֵאוּרִיּוֹן הַצִּיר
נְשִׂיִקַת לִילָה-טוֹב לַחֲקֵלְאִי
תְּחֻלָּה גְּלִינִי אֶת הַדְּקָלִים,
אַחַר-כֵּךְ הַשְׁפִּמְנוֹן עָלָה
בְּתֻחְלָה הָעֵצִים נִעְרוּ אֲדָרוֹת
וּמִטַּח כּוֹכָבִים יָצָא,
בְּסוּף צְלִילוֹת אֵיקֵלִיפְטוֹסִים –
אֶפְרוֹחֵי-עֵנָק.

עֲטֻלָּפִים מְעֻלִי
וְצִלְלֵי אֲנָשִׁים
(אֵלָה לֹא אֲנָשִׁים – אֵל תְּדָאָג)

יְנֻשׁוּפִים מְעֻלִי
לִילִיּוֹת מְעֻלִי
נְטָרְקִים שְׁעָרֵי מְזֻלוֹת –
הַבְּזוּקִים בְּשָׁמֵי אוֹגוֹסְט
תְּחֻלָּה הַחֲלוּץ
רוֹכֵב עַל הַדְּבָה הַגְּדוֹלָה,
אַחֲרָיו הַסְטָלֶן –
רוֹכֵב עַל הַדְּבָה הַקְטָנָה
וְהַשְׁחַת בַּת מֵאָה שָׁנָה –
עוֹד טוֹבָה לְלִינָה
וְהַמִּים טוֹבִים
לְשַׁחֲיָה וְלִהְשַׁקִּיָּה
(חֲצִיר-אֲגָרֶת חֲצִיר-נֶהָר)

יְתוֹשִׁים מְעֻלִי
כּוֹכָבִים מְעֻלִי
פְּרָדִסִים בְּהִבְהוּב כִּימָה –
גְּדוּלֵי לְחָשִׁים